

Medlemsblad for Museumsforeningerne

Nr. 41 September 2022

Museum Amager

I dette nummer:

Nyt fra
Museum Amager

Hollænderbyens
privilegier

Stormfloden
den 13. november 1872

Nyt fra
Amagermuseets Venner

Nyt fra Dragør
Museumsforening

Nyt fra Danmarks
Lodsmuseumsforening

Sæsonprogram

www.museumamager.dk

Museum Amager

Tidsskriftet

»Museum Amager«
– medlemsblad for
Museumsforeningerne.

Udkommer

tre gange årligt.

Bladet udgives af

© **Museum Amager**,

der er en selvejende

institution. Museet

driver Amagermuseet,

Dragør Museum,

Danmarks Lodsmuseum

samt Mølstedes Atelier.

ISSN: 1903-8356

Redaktør:

Søren Mentz

sm@museumamager.dk

Inger Kjær Jansen

ingerkjansen129@gmail.com

Opsætning og tryk:

Starco Grafisk

32 53 19 99

Museets hjemmeside

www.museumamager.dk

Omtale af arrangementer,

udstillinger, skoletjeneste

samt åbningstider.

Forsideillustration:

Frivillige fra Danmarks

Lodsmuseumsforening

foran lodsstationen.

Privatfoto.

Bagsideillustration:

Dahliaer blomstrer

i Amagermuseets have.

Foto: Inger Kjær Jansen.

Kontakt

Museum Amager

Ndr. Kinkelgade 18A, 2791 Dragør, Tlf. 30 10 88 66, info@museumamager.dk

Museumsleder

Søren Mentz, sm@museumamager.dk, Tlf. 30 10 88 68

Bestyrelsesformand

Carsten Dinesen Maass, carstenmaass11@gmail.com, Tlf. 26 46 10 86

Åbningstider:

**Se Museum Amagers hjemmeside:
www.museumamager.dk**

Amagermuseets Venner

Formand Bente Walløe Poulsen

Tlf. 40 29 67 26 | bentewp@gmail.com

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Bente Walløe Poulsen

Dragør Museumsforening

Formand Jens-Peter Hoe Lorentzen

Tlf. 20 25 03 51 | lorentzen.dragoer@gmail.com

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Kasserer Ulrik Ankerstjerne

Tlf. 40 80 48 65 | anitulrik@pc.dk

Danmarks Lodsmuseumsforening

Formand Ida Clementsen

Tlf. 50 56 68 28 | erlanida@stofanet.dk

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Kasserer Niels Andersen

Tlf. 20 76 88 42 | niels@schottandersen.dk

Årligt kontingent: 125 kr. i alle tre foreninger.

Nyt fra Museum Amager

Storken har været forbi Museum Amager i år, og ikke kun en gang men hele to gange. I maj nedkom vores formidlingsinspektør Leni Larsen med en lille dreng, som er kommet til at hedde Ludvig, og i august var det så museumsinspektør Christian Aagaards tur til at blive far. Han holder lidt orlov her i efteråret, og tager så tre måneder i 2023, mens Leni er på barsel frem til januar 2023. Stort tillykke til børnefamilierne!

I september får vi heldigvis assistance af Cecilia Michelsen, som er en gammel kending. Hun har tidligere været i museumspraktik hos os i forbindelse med hendes historiestudie, og så har hun været kustode i Dragør. Cecilia skal tage sig af historieløbet, efterårsferien og have ansvaret med de mange omvisninger, som skoletjenesten holder i december, når der er nissesporjagt. Vi glæder os til, at Cecilia begynder.

Skolehaver

I foråret indviede borgmester Kenneth Gøtterup folkeskolerne køkkenhave på Amagermuseet. I samarbejde med Dragør Ungdomsskole har de små klas-

**Ved museumsleder
Søren Mentz**

Cecilia Michelsen vender tilbage til museet.
Foto: Museum Amager.

ser fået et stykke jord ved den gamle museumsgård, som de skal passe og forhåbentligt høste.

Skolehaven ligger op og ned ad museets nyttehave, hvor frivillige dyrker grøntsager og blomster. Det har været dejligt at se det store engagement, som børnene har lagt i have-

Dragørs skolehave
ultimo juli.

Foto: Museum Amager.

arbejdet, og det er også dejligt, når generationerne kan hjælpe hinanden, for »de gamle« har et par gode råd oppe i ærmet.

Arbejdet med jorden giver indblik i fortidens liv. Der var ikke meget fritid, når man først skulle passe marken og de andre sysler på gården, og når alle måtte give et nap med, gik det ud over skolen.

Dukker fra Marken i Holland

I forbindelse med jubilæumsfejringen i maj besøgte Waterlands borgmester, Marian van der Weele, Dragør. Waterland er en kommune i den region i Nederlandene som hedder Nordholland, og det var herfra, at de oprindelige indvandrere kom fra.

Det er håbet, at Museum Amager kan etablere et samarbejde med det lokale museum i Monnickendam. Historien om den hollandske indvandring til Amager er gået i glemmebogen i Nederlandene, og for at genopfriske fortællingen udgav museet en jubilæumsbog på dansk og nederlandsk.

Marian van der Weele var på Dragør Rådhus den 20. maj og hilste på Dronning Margrethe og Prinsesse Beatrix. Efterfølgende forærede hun to flotte dukker iklædt egnsdragt fra halvøen Marken i Waterland til Amagermuseet. De to dukker vil blive udstillet i begyndelsen af september på Amagermuseet.

Borgmester Kenneth Gøtterup sår de første frø i skolehaven.
Foto: Museum Amager.

De hollandske dukker fra Marken.
Foto: Museum Amager.

På kulturnatten genopstår den gamle lodsstation fra 1984.
Foto: Thomas Mose.

Den levende lodsstation

I Dragør ligger Danmarks ældste lodsstation. Bygningen blev forladt i 1980'erne og er blevet en tidslomme. Interiøret er intakt, og der er ikke ændret på noget som helst.

I den kommende tid vil Museum Amager begynde at ud-tænke en levendegjort formidling, hvor gæsterne oplever, hvordan det var at arbejde som kongelig privilegeret lods, og hvilke opgaver lodsens og de øvrige ansatte varetog. Lodsforeningen, og de mange frivillige har vist vejen. Lodsens Dag i juli måned er et velbesøgt arrangement, og på kulturnatten er lodsstationen levet op flere gange.

Foto: Torben Stender.

Efterårsferien

I efterårsferien sætter Amagermuseet fokus på bæredygtighed. Vores haver bugner med æbler, og det er ikke dem alle sammen, vi få brugt. Hvis du har nedfaldsfrugt til overs, modtager museet gerne poser med æbler op til uge 43. Vi skal nemlig lave æblesaft og æblegrød lige som i gamle dage. Dengang

var efteråret den bedste tid på året, for der var masser af mad, frugter, nødder, grøntsager, og så blev der slagtet, henkogt og syltet. Husholdningens vigtigste efterårsingredienser var derfor eddike og sukker!

Julemarkeder og decemberhygge

Traditionen tro holder Amagemuseet julemarked de to sidste weekender i november (*den 19.–20. samt den 26.–27. november*). Vores julemarked er altid et besøg værd, fordi vi laver hjemmebagte æbleskiver på vores næsten 90 hullers store æbleskivepande.

Vi glæder os til jul, men vi har sjældent tid til de små ting, som gør det hyggeligt. December er bare til hjemmelavede æbleskiver og et godt glas gløgg.

Ud over indkøbsmuligheder er der også juleudstillingen på den gamle museumsgård. Det er blevet en fast tradition at pynte de gamle stuer op og lave forskellige temaer i rummene. Mon ikke årets tema får noget med jubilæet at gøre?

Hjemmebagte æbleskiver på julemarkedet.
Foto: Museum Amager.

Kort over Amager 1745.
Foto: Det Kongelige
Bibliotek.

Hollænderbyens privilegier og deres påvirkning på nabobyerne

Ved Inger Kjær Jansen

Vi har netop fejret 500-året for den hollandske indvandring til Amager. Det følgende handler om, hvilke positive påvirkninger deres privilegier fik på de andre byer på Amager, da det er sjældent, at der skrives om dette.

Dragørerne har været nødt til at benytte Store Magleby Kirke, indtil de fik deres egen kirke i 1885. Det er der skrevet en del negativt om, bl.a. om deres placering i kirken og deres gåtur til kirken. De udsagn vendes lidt på hovedet i det følgende.

Desuden vil jeg på grundlag af kilder forsøge at tilbagevise påstandene om, at de, der forlod Hollænderbyen, blev udstødt af deres hjemby.

Ejendomsforholdene

Hollænderne fik privilegier, der gjorde forholdene gunstigere for de øvrige beboere på øen.

Tårnby Sogn havde meget bedre vilkår end andre bønder i Danmark, hvilket sandsynligvis kan tilskrives Store Maglebys privilegier.

Tårnbybønderne var ikke stavnsbundne, og allerede i 1623 udstedte Christian 4. et åbent brev, hvor bønderne her fik ejendomsret til deres gårde – dog kun til bygningerne – jorden skulle de betale fæsteafgift af. Det var sandsynligt for at lempe deres vilkår i forhold til Hollænderbyens privilegier.

I 1743 skrev amtsforvalteren Niels Gersdorff en indberetning om tilstanden i Gl. Københavns Amt. Han skrev følgende, om Amager:

»Og da dette Lands Indbyggere nu med hverandre ere ved Egteskab saa blandede, at de ikke for flere end et Folk anses og udi Almindelighed nævnes Amagere, saa synes det og at medføre største Billighed, at Amagerne udi Taarnbye Sogn blive tilstaaet lige Frihed og Rættighed med de øvrige Amagere.«

Måske var det pga. af disse udtalelser, at ejendomsretten til gårde og huse i Tårnby Sogn blev gentaget ved et Kgl. Reskript i 1745 med den betingelse, at de betalte deres fæsteafgift. Fæstebrevene i Tårnby Sogn blev afløst af husbondholds brev (for selvejere) ved ejerskifte i 1754 med en fast afgift. Det betød, at de dermed fik den reelle ejendomsret over deres ejendomme længe før andre bønder og husmænd i Danmark.

Hollænderne opkøbte en del jord i danskebyerne, men de havde samtidig fra »ældgammel tid« pligt til at yde bønderne i Tårnby hjælp til vedligeholdelse af bygningerne, f.eks. i form af tømmer, strå til tækning og ler til væggene. I 1753 bekendtgjorde schouten Jacob Backer på et kirkestævne i Store Magleby, at de ikke længere ville yde denne hjælp.

Til venstre: En mand og en kone fra Hollænderbyen. Kobberstik fra de Thurahs bog om Amager og Saltholm 1758. Privatfoto.

Til højre: En mand og en kone fra den såkaldte danske by. Kobberstik fra de Thurahs bog om Amager og Saltholm 1758. Privatfoto.

Amagertov
i 1800-tallet.
Privatfoto.

Hvis det skulle fortsætte, forlangte de en vis ret til gårdsbygningerne. Ullerup landsby havde allerede to år tidligere givet afkald på hjælpen, mens de øvrige byer afskrev sig denne bygningshjælp i 1756.

I en af de ældste skøde- og panteprotokoller fra Tårnby Sogn fra 1684 kan man i øvrigt se, at Hollænderbyens mænd underskrev sig med egen håndskrift, mens bønderne fra danskebyerne ikke kunne skrive, men måtte bruge deres bomærke.

Arveretten

I Hollænderbyen havde begge køn ligeret til arv. Den hollandske arveregel kom hurtigt til at gælde på hele Amager. Det ved man bl.a. ud fra en bevilling til Tårnby Sogn fra 1686, da man dispenserede fra Danske Lov så:

»Det fremdeles maae forblive ved deres gamle vedtagen Skik og Brug, som det hos Supplicanterne og deres Forfædre med Søkende-Skifte og Deling været haver, saa at en Søster lige Lod og Deel med en Broder maa og skal nyde.«

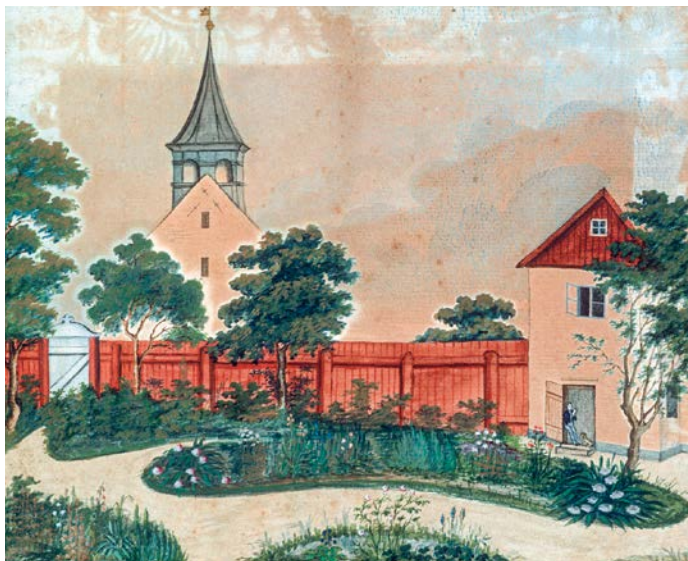
Både Hollænderbyens og Tårnby Sogns arveregler blev gennem årene konfirmeret flere gange. Da de to byers retsinstanser blev sammenlagt i 1818 til Amager Birk, forblev de oprindelige arveregler intakte begge steder. Først i 1857 kom den hollandske arveregel til at gælde hele Danmark.

Kirkegang

Det er ofte skrevet, at dragørerne havde langt at gå til kirke – lidt over 2 km – da de ikke havde mulighed for at holde heste. Men fiskerne og husmændene i Tårnby Sogn havde endnu længere at gå. Fra Kastrup til Tårnby Kirke er der f.eks. 4 km og fra Sundbyerne endnu længere.

Ifølge Store Magleby Kirkes Liber Daticus (kaldsbog) var der i 1738 i Store Magleby 80 familier, husfolkene var alle håndværkere. I Dragør var der 200 huse med skibsfolk og nogle få håndværkere – i alt 900 personer. Der står desværre ikke hvor mange personer, der boede i Store Magleby, men ifølge 1787-folketællingen boede der 550 personer i Store Magleby og 1.376 i Dragør. Altså forholdsvis flere i Dragør end i Store Magleby. Og denne forskel var sandsynligvis ikke anderledes i 1738. Trods denne forskel i folketal på de to byer betalte Store Magleby 120 rigsdaler i præstepenge, mens Dragør kun betalte 100 rigsdaler.

De fineste pladser i de danske kirker var tættest på alteret. Her var rækker af fint udsmykkede bænke sat af til, at den velstående del af menigheden kunne leje en fast plads. Herefter fulgte den største mængde bænke, der ikke skulle betales for, men de bænke blev besat i forhold til social status.

Store Magleby Kirke og præstegårdens have. Malet af pastor H. A. Timm, 1835. Foto: Historisk Arkiv Dragør.

Døbte 1728 i Tårnby Kirke. To udvandrere fra Hollænderbyen med faddere fra hjembyen. Foto: Rigsarkivet.

Da Store Magleby Kirke var ejet af og blev vedligeholdt af Hollænderbyens bønder, måtte dragørerne betale for deres pladser i kirken.

Det var muligt for dragørerne at købe et stolestade. I følge en Kgl. Resolution fra 1694 måtte de dragørere, som da ejede stolestader, beholde dem uden afgift, så længe de levede, men skulle gives tilbage til kirken, når de døde. Alle de, der var gift, byggede eller boede i Dragør skulle have mulighed for at leje et stolestade for en rigsdaler i kirkerummet og $\frac{1}{2}$ rigsdaler på pulpituret. De, der tjente mindre end to mark, skulle i stedet årligt betale 8 skilling for et stolestade. De unge kunne stå gratis i kirken. Det var således muligt for dragørerne at eje eller leje et stolestade.

Ifølge kirkens regnskabsprotokol betalte tolder Guldberg i 1788 10 rigsdaler for et stolestade for livstid. I 1844 betalte lodsoldermanden Meinert 2 rigsdaler for en indelukket bæk i den vestre ende af kirken. Samme år betalte skipper Peter J. Skriver 2 mark for en mandfolkebæk og det samme gjorde urtekræmmer D.A. Riber – alle fra Dragør.

I 1849 havde kirken indtægter for 845 rigsdaler, heraf betalte dragørerne 57 rigsdaler og 4 mark for stolestader, vin og brød. Kirkens udgifter beløb sig til 468 rigsdaler 5 mark og 15 skilling. Det vil sige, at dragørerne betalte blot 12% af kirkens udgifter.

Blev de udvandrede udstødte af Hollænderbyen?

Birte Hjorth skrev i 2010 artiklen »De udstødte«, hvor hun formoder, at de storemaglebyere, der giftede sig under deres stand eller med en udenbys, blev frosset ud af byen og dermed var udstødte. Det er blevet gentaget bl.a. i det nyligt udgivne

Stormflod på Lolland
og Falster 1872.
Foto: Illustreret Tidende.

Stormfloden den 13. november 1872

Da Amager blev oversvømmet

**Ved lokalarkivar
Henning Sørensen**

Natten til onsdag den 13. november 1872 blæste det op til storm. Stormen voksede til orkan, som væltede træer og rev tage af huse. Med en helt usædvanlig kraft blev vandet presset gennem Øresund og op i Østersøen. Kysterne på Lolland og Falster blev hårdt ramt af oversvømmelse, men også på Amager fik stormen store konsekvenser.

Dragørloidsen Jens Theis Theisen fortæller, at vandet steg omkring 1,7 meter. På Dragør Havn stod alt under vand, og det flød med knækkede master, brækkede pæle, årer, bundbrædder, og hvad der ellers lå løst på havnepladsen. I flere af Dragørs gader kunne man sejle med robåd. En fisker mistede over 20 åleruser og sin båd.

Krudttårnet ved Dragør havde nær fået ødelagt sin beholdning af krudt, for vandet stod helt op til kanten af soklen. En gård på Vestamager fik hele sit areal overskyllet, høsten blev ødelagt, og 86 får og lam druknede. Saltholm blev skyllet helt over, og en mand, der vogtede dyrene, måtte kravle op på en skorsten for at redde sig. Lam fra Amager og Saltholm druknede, og nogle drev til havs og skyllede op på Greve Strand.

På sydkysten af Amager stod vandet op over Store Magleby Fælle og nåede næsten helt op til Store Magleby landsby. Gårdejer Dirch Jansen fra »Hollandsminde« fortæller, at han

med sin familie kørte ud for at se, om de kunne være til hjælp nogen steder. Hos mælkeforpagter Nielsen på Fælledvej stod alt under vand. De råbte på ejendommens beboere og fandt dem siddende oppe under taget i stalden, og vandet stod op under bugen på køerne.

Ude på havet blev mange skibe sat på grund eller forliste. Det gav arbejde for bjergningsvæsenet – og især bjergnings-selskabet Svitzer fik travlt. Men også Dragørs bjergere var i aktion og måtte f.eks. bringe en engelsk brig fri. Det gav godt med penge i byens kasse, som fik en del af bjergningsindtægterne.

Lodserne i Dragør fik også nogle travle dage efter stormen. Mange skibe havde ligget i venteposition og skulle nu hjælpes videre. Efter stormen havde lodseriet på blot én dag mere end 90 lodsninger.

Historien om stormfloden i 1872 er gennem mange år grundigt udforsket af Kjeld Ejdorf, som også har udgivet en bog om katastrofen. I anledning af, at det i år er 150 år siden, har de tre museumsforeninger og Historisk Arkiv Dragør inviteret ham til Dragør. Han kommer næsten på årsdagen – nemlig den 2. november – og hans foredrag holdes i aulaen på Dragør Skole kl. 19.00.

Stormfloden i 1872 var hverken første eller sidste gang, Amagers kyster blev oversvømmet, og i dag er vandstands-stigninger jo desværre noget, vi skal tage alvorligt. Derfor slutter aftenen med en status på det igangværende arbejde med beskyttelsen af kommunens lange kyststrækning. Det er projektleder Lise Holm fra Dragør Kommune, der fortæller.

Oversvømmelse på
Dragør Havn 2017.
Foto: Henning Sørensen.

Foredragsholder
Kjeld Ejdorf.
Privatfoto.

Vi glæder os til at se jer til årets fællesarrangement:

Stormfloden den 13. november 1872

Foredrag ved Kjeld Ejdorf den 2. november kl. 19 på Dragør Skole

Fællesarrangement for museumsforeningerne og Historisk Arkiv Dragør

Ved
Bente Walløe Poulsen

Nyt fra Amagermuseets Venner

Hvordan holder vi liv i amagerdragten

Refleksion oven på jubilæumsfestlighederne den 20. maj.

Først vil jeg sige rigtig mange tak til alle, der stillede op i amagerdragt den 20. maj. Det være sig folk med egne dragter, men også tak til dem, der lånte en amagerdragt og dermed blev en del af det festlige skue på Amagermuseet og senere rundt på gaderne i Store Magleby.

Dronning Margrethe og den nederlandske prinsesse og tidligere dronning Beatrix var synligt glade for at se dragterne »live«, og de kongelige var meget interesserede i den nyrenoverede dragtsamling, som de blev vist rundt i.

Ved 475-års-jubilæet i 1996 deltog 96 personer klædt i amagerdragt. I år kunne vi samle 60 personer, hvilket vi var meget tilfredse med. Men tendensen er tydelig – færre og færre kan, ønsker eller har mulighed for at luften de gamle dragter. Og flere ønsker at afhænde deres dragter – f.eks. ved vi, at en komplet kirke dragt i øjeblikket er til salg.

Museum Amager tager ikke længere imod dragter til den permanente samling – kun hvis det er en dragt eller en dragtdel, som er sjælden og ikke findes i samlingen i forvejen.

Imidlertid har museet oparbejdet en »pædagogisk samling« af amagerdragter, som passes og vedligeholdes af Majken Petersen og Nelly Søndergaard. Den pædagogiske samling øges, når private ønsker at aflevere deres dragter, og til dette jubilæum kunne der således findes dragter til 15 personer i samlingen.

I efterhånden en del år har en gruppe på 10–15 personer deltaget i høstgudstjenesten i Store Magleby Kirke den 2. søndag i september. Vi mener, at det er vigtigt at vedligeholde denne tradition for til stadighed at »holde liv« i amagerdragten. Det nytter ikke, at det kun er, når dronningen kommer på besøg, at vi trækker i tøjet, for så glemmer vi, hvordan dragterne anvendes korrekt, og hvordan tørklæder og hovedtøj sættes rigtigt.

Til høstgudstjenesten i år har vi inviteret alle, der deltog i jubilæumsfestlighederne klædt i egen dragt. Det er vores

Lokale i amagerdragt ved det royale besøg den 20. maj i år.
Foto: Henrik Askø Stark.

håb dermed at få »nye« deltagere i den – nu – traditionsrige høstgudstjeneste.

Efter gudstjenesten byder Museum Amager deltagerne på frokost i storstuen på Nordgård, så også museets gæster kan få mulighed for at beundre de forskellige dragter og for at se, hvordan et rigtigt amagergilde kan udfolde sig.

I den kommende tid vil vi fokusere på amagerdragten, og vi begynder med et foredrag den 13. oktober af gæsteforsker ved Center for Tekstilforskning Morten Grymer-Hansen, som har skrevet artiklen »Detaljen i dragten« i jubilæumsbogen »Amager – 500 års hollænderhistorie«.

Amagerdragten, mode og identitet

Torsdag den 13. oktober kl. 19.30 på Nordgård, Hovedgaden 4 i Store Magleby.

Morten Grymer-Hansen, cand.mag. i historie, er gæsteforsker ved Center for Tekstilforskning, hvor han arbejder med mode, dragt og identitet. Med udgangspunkt i den eksisterende litteratur på området og egne studier i Museum Amagers dragtsamling vil han forsøge at svare på spørgsmål som: Hvad ved vi egentlig om amagerdragten og folkedragter i det hele taget? Hvad baserer vi vores viden på? Og hvad kan vi bruge dragthistorie til?

Foredraget vil forhåbentlig lægge op til en diskussion om, hvordan dragthistorie og lokalhistorie kan bruges til at sige noget om bredere emner som identitet, teknologi og politik.

Julegløgg og julemarked

Lørdag den 19. november kl. 11.00 på Fadersminde, Ndr. Kinkelgade.

Amagermuseets Venner byder medlemmerne på et glas gløgg og et par æbleskiver på julemarkedets første dag.

Vi mødes på Fadersminde enten udenfor eller inde i administrationen afhængig af vejret.

Kl. 11.45 går vi til den gamle museumsgård, hvor Majken og Nelly vil fortælle om temaet for årets juleudstilling. Senere besøger vi det traditionsrige julemarked på Nordgård, hvor der bliver lejlighed til indkøb af gaver, juleting og julegodter.

Silkebånd fra en amagerdragt.
Foto: Museum Amager.
Fra bogen »Amager – 500 års hollænderhistorie«.

Ved Helle BJORHOLM og
Hanne BACHER BENDTSEN

Nyt fra Dragør Museumsforening

Skiftedag i Dragør Museumsforenings bestyrelse

Ved forårets generalforsamling i Dragør Museumsforening var der en uddramatisk rokering på pladserne i bestyrelsen.

Martin Hans Borg, der har været formand i flere år, var blevet udpeget som formand for Dragør Bevaringsnævn efter den hidtidige formand, David Rehlings død. Bevaringsnævnet er en vigtig spiller i arbejdet for at bevare Dragør gamle by, et arbejde der ligger tæt på museumsforeningens dna. Hidtil havde Martin været næstformand i nævnet. Der er dog stor forskel på arbejdsbyrden fra et være næstformand til at være formand med et større samarbejde med Dragør Kommunes planafdeling. Af de to formandskasketter valgte Martin bevaringsnævnet, og han er selvsagt fortsat medlem af Dragør Museumsforenings bestyrelse.

Hvad var så mere naturligt, end en søfarende formand for en museumsforening med rod i Dragørs søfart. Kaptajn Jens-Peter Hoe Lorentzen, der til hverdag sejler verdenshavene tyndt med et af Mærsk Lines store containerskibe, var villig

Bestyrelsen ser derfor således ud:

Jens-Peter Hoe Lorentzen	<i>Formand</i>
Helle BJORHOLM	<i>Næstformand, aktivitetsudvalg</i>
Ulrik Ankerstjerne	<i>Kasserer</i>
Hanne BENDTSEN	<i>Sekretær, aktivitetsudvalg</i>
Martin Hans Borg	<i>Repræsentant i Dragør Bevaringsnævn og Store Magleby Byfond</i>
Jan Neumann Petersen	<i>Repræsentant i Havnens Erhvervsforening</i>
Thomas Maltesen	<i>Aktivitetsudvalg</i>
Carsten Maass	<i>Valgt til Museum Amagers bestyrelse, hvor han er formand</i>
Erlan Holtehus	
Jesper Paulsen	
Tobias Ameland Maltesen	

til at påtage sig formandskabet. Med nutidens kommunikationsmidler kan man stadig være i kontakt med både Dragør og bestyrelsen, selv om man befinder sig på åbent hav i det fjerne østen.

Dragør før Hollænderne

Foredrag ved fhv. museumsdirektør Niels-Knud Liebgott, onsdag den 28. september kl. 19 i Havnepakhuset.

Christian 2. indbød som bekendt i 1521 en række hollandske familier til at slå sig ned i Store Magleby. Der har siden udviklet sig en tendens til at sætte lighedstegn mellem Amager og hollænderne, men øen har selvfølgelig haft en lang og meget spændende historie, inden de gæve, grøntsagsdyrkende bønder slog sig ned her.

Der er ved flere lejligheder fundet spor af aktiviteter fra både sten-, bronze- og jernalderen, og de to ældste kirker på øen i Tårnby og Store Magleby kan føres tilbage til den ældre middelalder i 1100-årene.

Vikingetiden har kun sat sig svage spor, og den eneste gravhøj fra denne periode, Petershøj i Maglebylille, blev jævnet med jorden ved anlæggelsen af Kastrup Lufthavn. Der er heller ikke mange synlige spor af senmiddelalderens store internationale marked, som udfoldede sig i en periode på over 200 år i Dragør. Men fra denne tid foreligger der mange skriftlige vidnesbyrd, og endelig giver arkæologien, som dette foredrag især handler om, os en god indsigt i Dragørs første glansperiode.

Gratis foredrag, alle er velkomne.

Nyhedsbrev fra Dragør Museumsforening

Museumsforeningen vil så gerne kunne sende nyhedsbreve til alle medlemmer. På grund af nye data- og GDPR-regler, er det bare nødvendigt, at I giver jeres tilladelse til at museumsforeningen må sende besked til jeres e-mailadresser.

I kan derfor tilmelde jer nyhedsbrev ved at sende besked til vores kasserer, der er ansvarlig for foreningens medlemsliste.

Skriv til kassereren på e-mailadressen anitaulrik@pc.dk at I accepterer brugen af jeres e-mail til at modtage nyhedsbrev fra Dragør Museumsforening.

Skægmand. Privatfoto.

Frivilliggruppen efter den vellykkede Lodsens Dag.
Privatfoto.

Ved Ida Clementsen

Der kastes med
abehand foran »Mågen«.
Privatfoto.

Nyt fra Danmarks Lodsmuseumsforening

Lodsens Dag

I lunt sommergejr afholdt frivilliggruppen den traditionsrige »Lodsens Dag«. Det er 10 år siden gruppen første gang trak isbåden »Mågen« på land og opsatte telte til sjove lærerige maritime aktiviteter.

Ved årets Lodsens Dag blev aktiviteterne blæst i gang kl. 11 fra Lodstårnet af Amagerlands Jagthornsblæsere og dernæst med fanfare af vores private trompetist.

Det gode vejr betød, at 85 børn fik udleveret en søfartsbog, og med den i hånden kunne de lære om lodsernes arbejde og livet til søs. Danmarks Lodsmuseum havde 273 registrerede gæster indenfor, og vi anslår at op mod 400 personer deltog.

Danmarks Lodsmuseumsforenings frivilliggruppe yder en kæmpe indsats for at formidle vores maritime kulturarv, og med bl.a. dette arrangement og renoveringen af den gamle lodsboat »Ravnen« forsøger vi at videregive en lille del af vores store historie.

Kulturnat på Den gamle lodsstation

Fredag den 9. september kl. 18–21.

Igen i år er personalet fra 1984 på plads og på arbejde på årets kulturnat.

Gæsterne vil møde de hårdtarbejdende lodser, der i den autentiske lodsstue planlægger kommende arbejdsopgaver.

Bådsmænd holder udvig på 1. sal, og travle kontordamer der skriver arbejdssedler for de seneste lodsninger. Det vil være muligt at snakke med personalet imellem de presserende arbejdsopgaver.

Smuglerlandet Danmark

Foredrag af museumsinspektør Niels Valdersdorf torsdag den 27. oktober kl. 19.30 i Havnepakhuset.

Smugleri er en upåagtet dansk folkesport. Sømænd, lystsejlere og færgepassagerer har alle betragtet det som en sport at snyde toldvæsenet.

I foredraget »Smugleriets Danmarkshistorie« fortæller museumsinspektør, ph.d. Nils Valdersdorf Jensen om det maritime smugleris historie de seneste 250 år, på basis af nye kilder og smuglerinterviews. Der er historier fra det sydfynske øhav, Nordjylland og Øresund.

Nils Valdersdorf Jensen kommer i foredraget helt tæt på udviklingen fra brændevinssmugleri til professionelt cigaret-smugleri i 1970'erne, hvor navne som Bent Ricardo, Leon Owild og Sofa-Kurt var fast inventar i de danske aviser og havde en vis heltestatus.

Måtteflet og modellaug

Frivilligruppens hold starter igen i Elisabethskuret.

Måtteflet starter onsdag den 14. september kl. 19, hvor vi fletter sømandsmåtter, der bliver solgt fra Dragør Besøgscen-ter og fra lodsmuseet. Overskuddet går til Museum Amager. Kontakt Dorthe på tlf.: 29 45 40 75.

Modellauget starter onsdag den 21. september kl. 19. I modelauget restaureres og bygges modelskibe. Kontakt Erlan på tlf.: 50 55 22 35.

Nye frivillige søges

Som frivillig kan man bl.a. deltage restaureringen af lodsba-den »Ravnen« og isbåden »Mågen«, vedligeholdelse af den gamle lodsstation udvendig og indvendig, være vagt og vært på museet, hjælpe med teknik, it og meget mere.

Kontakt Ida på tlf.: 50 56 68 28.

»Hvad sker der lige her, lodsden fyrer rengøringsdamen?«
Privatfoto.

Spritsmuglere i dansk havn i 1930'erne.
Privatfoto.

Sæsonprogram

7. september til
23. oktober kl. 12–16

**Dukker fra Marken og fotos fra Dronningens besøg
i anledningen af 500-årsjubilæet**

Udstilling på Amagermuseet.

9. september

Museum Amager deltager i Dragør Kulturnat

Kl. 18–21

Den gamle lodsstation genopstår.

Kl. 18–21

Åbent skib på Elisabeth K571.

Kl. 18, 18.30,
19, 19.30

Dragør Museum – hør om Peter Carlsens moderne
genremaleri »Amager 2019«. Fire omvisninger – varighed
ca. 20 minutter. Mødested på Dragør Besøgscenter.

Kl. 18–20

Dragør Besøgscenter for børn. Skriv et postkort med
fyldepen og laksegl.

Kl. 18–20

Kom på Mølstedes Atelier og mød de frivillige værter.

Kl. 17–20

Historisk Arkiv Dragør. Hvad kan *du* bruge arkivet til?

9.–11. september
kl. 12–16

Dahliadage på Amagermuseet

Efter høstgudstjenesten
er der spising for folk i
amagerdragter.
Foto: Museum Amager.

11. september
kl. 10–13

Høstgudstjeneste i Store Magleby Kirke med efterføl-
gende frokost på Amagermuseet med folk i amagerdragter.

24. september
kl. 11–13

Kalkdag

Beghuset på havnepladsen i Gl. Havn.

28. september kl. 19

Dragør før Hollænderne

Foredrag ved forhenværende museumsdirektør Niels-Knud
Liebgott i Havnepakhuset.

Amagerdragten, mode og identitet

Foredrag ved videnskabelig assistent ved Center for Tekstilforskning, Saxo Institutet, Morten Grymer-Hansen. Amagermuseet, Hovedgaden 4, Store Magleby.

13. oktober kl. 19.30

Efterårsferie på Amagermuseet med mange aktiviteter for børn.

**17. oktober til
23. oktober**

Til venstre: En gås er blevet slaget i efterårsferien på Amagermuseet.
Til højre: Der gøres klar til at lave æblemost på Amagermuseet.
Fotos: Museum Amager.

Smuglerlandet Danmark. Foredrag af museumsinspektør Niels Valdersdorf. Havnepakhuset.

27. oktober kl. 19.30

Stormfloden den 13. november 1872

Foredrag ved Kjeld Ejdorf med efterfølgende status på nuværende digeprojekt ved projektleder Lise Holm. Dragør Skole. *Fællesarrangement for museumsforeningerne og Historisk Arkiv Dragør.*

2. november kl. 19

Julegløgg for Amagermuseets Venner

Fadersminde, Ndr. Kinkelgade 18A, Store Magleby.

19. november kl. 11

Julemarked på Amagermuseet

Hjemmebagte æbleskiver og gløgg.

**19.–20. og 26.–27.
november kl. 12–16**

Juleudstilling på Amagermuseet

**19. november til
18. december**

Juleudstilling (tv.) og julemarked (th.) på Amagermuseet.
Foto: Museum Amager.

POST

B

PP

DANMARK

